

PETROSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre	2 kor.	Egészévre	8 kor.
Fél évre	4 „	Egyes szám ára	20 fillér

Felolós szerkesztő:

ZÁDORY KÁROLY.

Laptulajdonos:

FIGULI ANTAL.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Petrozsény és Vidéke” szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a kiadóhivatalhoz czimzendők. — Hirdetések, valamint nyilttéri közlemények mérsékelt áron számittanak.

Husvét.

Az egész természet örülni látszik. A kikelet tündére ujéletre kelti a kihalt vidéket. A fekete hant alól előtörő fűszálak milliárdjai himes zöld palástartal vonják be a mezőt, a mosolygó napsugarak rügyet fakasztanak a fáknak csupasz ágain, a szerény ibolya eltölti kedves illatával a léget s a gyöngyvirág kelyhe ring a langyos szellő fuvalatára. Mintha az őszi hervadt avar, hervadt levelek helyett a mai nap öröme szeb, diszesebb köntösbe öltöznék a természet, mintha fenn a magasban öröme szeb zengenének a dalos madárrak, mintha ég és föld tudná, hogy nagy ünnep van ma!

Minden igazán érezni tudó szív megdobban s örül a mai napon, mert az Úr feltámadott! Feltámadott! Halleluja! Magasztaljuk az Urat!

Milliók ajkairól szállnak hálaszózatok az egek Urához!

Az emberiség megváltásának öröme szeb a mai nap.

Győzelmi, diadalmi ünnep, mert győzött az Ige az Ezzme! Eljött Ő közénk, hogy megtanítsa az emberiséget az igazra, a jóra, az erényre, a szeretetre.

És ime, magasztos isteni tanainak hirdetésért szenvednie kellett annyit, amennyit még ember soha nem szenvedett s végül a gyalázat fá-

ján, a kereszten kellett megvívnia kinos haláltusáját. Vérével pecsétel meg az isteni Mester tanait s meghalt nem egyénekért, nem társadalmi osztályokért, nem kiváltságosakért, nem felekezetekért, hanem az egész emberiségért!

Beteljesedett minden, mint ō isteni bölcseséggel előre megjósolá, de megjövendölte győzelmét is előre, melyet még a halál fölött is fog aratni.

Oh törpe, gyarló ember, azt hitted, hogy az Ezzmét sirba lehet zárni? Azt hitted, hogy egy durva kődarab alá lesz temetve az Igazság örökre? Oh kába, dőre lény, nem tudtad, hogy ha a porhüvely, a romlandó test megsemmisülne is, de az isteni eszmét megölni nem lehet, túléli az még a halált is.

Talán ha most élnének gyarló poremberek, megtanultatok volna az egész emberiség fejlődésének történetéből, hogy hiába minden küzdelem a magasztos, a fonséges és az egész emberiségre üdvözö eszmék ellen, hogy előbb-utóbb hódító körutra indulnak azok az egész világon s lelkesítenek ujra ezreket és milliókat, kik ujra készek száz halált elszenvadni azokért.

Talán, ha láttátok volna a kicsiny magyarok titáni küzdelmét az ō szintén magasztos, szintén szent eszméért: a szabadságért, jogért, alkotmányért, talán megtanultátok volna, hogy az igazság diadalmaskodni fog végre mindnek fölött s durva erőszaknak, gyáva tömegnek nem lehet vérbe fojtani az igazságot.

Mjődön már kőrövendve ássák a sirt a latrok, hogy abba beletemessenek egy egész nemzetet, elföldeljék nevét is örökre, akkor jön szá-

mára a föltámadás napja s a hohéri munka kárba vész, kiáll a hős faj a diadalra jutott eszmékkel zászlóikon, hogy elfoglalja helyét a legelsők között!

Feltámadott Ő s győzött a szeretettana az egész világon. A szeretet geniusa bejárta a földet és keblére ölelt nagyot és kicsinyt, szegényt és gazdagot, bölcsét és tudatlant, urat és szolgát. A szereteteszmék átalakították az emberiséget. és az isteni tanok világotreformáló hatásairól észt és szívet meggyőzően lehetne beszélni kimeríthetetlenül. Ezekről azonban tegyen tanúságot a pártatlan történelmi kritika.

Mi csak bizzunk az emberiség tovább fejlődésében, s legyen erős meggyőződésünk, hogy azon istenkéz, mely eddig némesítette, vezérelte az emberi lelkeket, megfogja azt tenni a jövőben is, s adjunk ezért hálát Istennek!

Halleluja!

P. G.

A könyvomas lapok.

A „Budapesti Ujságírók Egyesülete” mozgalmat indított a nagyon is elszaporodott könyvomas lapok ellen, melyekre a sajtónak nincs szüksége és amelyek nem is a lapok között találják előfizetőiket, hanem különböző forrásokból táplálkoznak.

A „Budapesti Ujságírók Egyesülete” egyik értekezletén egyelőre 18 könyvomatost jelölt meg olyanokul, melyek fölöslegességeknek látszanak, azonban e könyvomas lapok tulajdonosai azzal védelmezik állítolagos létjogosultságukat, hogy ōk a vidéki sajtót informálják és a vidéki lapok elő is fizetnek a könyvomasaiskra.

„Petrozsény és Vidéke” tárczája.

Nagypénteken.

Hol a megváltó vére folyt,
Kivégzének még két latort,
A kikre bűnös tettekért,
Halált a törvény rendje mért.

A megfeszített szent halott
Keresztje búsan állta ott,
Mig szégyenszemre kétfelől
A két lator volt verve föl.

Hivék a bírák, hogy a ki
Lelkét gazok közt adja ki,
Idővel annak majd setét
Homály takarja hírnevét.

Mintha bizony ō lenne vak
Ha a vak éjbe tör a nap
És fényességén nem maga
Ragyogna fel az éjszaka!

A Golgothán is így leve:
Azoknak is lön hírneve,
Kik ott vértettek el a fán.
A nagy megváltó oldalán.

Voltak királyok fényesek,
Büszkén futák az életet,
De emlékükre már a mult
Némán borongó árnya hullt;

A két latornak híre meg
Homályba addig sohse megy,
Mig szó lesz arról, a ki ott
Velők a kinban osztozott.

I. Ő.

Krisztus,

A szent kálvária töelben,
A völgybe mélyen
Kis zsúpfedett ház csöndje nékem
Most menedékem.

Ha két a hajnal, arcán rózsafátyol,
Felém ragyog a fényes Glóriából.
A mi urunk Jézus Krisztus.

Ó, mi boldog is vagy te itten
Kiszenvedt Isten!
A lét zajából ide nem hat
Csak dal és illat;
A csapkodó árnyak erre nincs utja

És elhal a jaj, mire ide jutna.....
Ó, mi urunk Jézus Krisztus!

Egyggyü szív s vágyó ihlettel,
Kontár ecsettel
Falusi piktor remekelt régen
Ezen a képen.
Dér, zápor lemosta róla a színt
De szemé el s jósággal rám tekint
A mi urunk Jézus Krisztus.

A hol én jártam, a világ, lásd,
Be más ott, be más!
De mért is szólok erről neked?
Te jól ismered!
Pharizeus — min! rég -- van most is e'ég,
A nép üvölt.... Pilátus mossa kezét...
Ó, mi urunk Jézus Krisztus!

S mely üzött kinra, kinhalálra:
Még egyre járja.
Az ōs nyomorról a régi dal!
S kész a vihar,
Megijjüni a satnya mindenséget:
Nyómor, gyűlölség, mikor ér már véget?
Ó, mi urunk Jézus Krisztus!

Kiss József.

Ezt a mozgalmat pártolja a „V. H. O. Sz. Szegeden” s kijelenti hogy:

„Tökéletesen helyeselnünk kell a „Budapesti Újságírók Egyesületé”-nek azon törekvését, hogy lehetetlenne tegye oly könyvmatosok lapok kiadását, melyeknek célja nem a hírlapszolgálat, hanem a különböz és néha nagyon is „különböző” forrásokból való jövedelem-szerzés. A legnagyobb készséggel vállalkoztunk azért a testvér Egyesület fölhlívása folytán. a Szövetségünkbe tartozó vagy egyelőre a bár Szövetségünkbe be nem lépett t. kartárs uraknak is bizton remélt segítségével annak megállapítására, mennyiben felel meg a tényeknek, hogy a folsorolt könyvmatosok a vidéki sajtót informálnak, avagy nem-e csak ürügyül használják ezt a jogcímet oly tüzelmekre, amiket a törekvésében és működésében általában puritán vidéki sajtó a legnagyobb határozottsággal és egyértelműséggel elítél.

Ennek lehetőleg minden vidéki szerkesztőség hozzájárulásával való megállapítása igen nagy erkölcsi súlyjal fog binni a mindnyájunk által elítélt erkölestelen üzemek ellenében, hogy próscribálhassa azokat a könyvmatos vállalatokat, melyeknek semmi köze sincs a hírlapíró-szolgálathoz és a melyek az ily, nem teljesített szolgálatokra való hivatkozással csak kompromittálják a tisztas vidéki sajtót. Viszont pedig, amennyiben a folsorolt könyvmatosok közül némelyek valóságos szolgálatot tesznek a vidéki sajtónak, a kollegiális parancsolata szerint kötelességünk azok helyzetét és hivatottságát tisztázni és ezeket az organumokat megkülönböztetni azntól, melyek a „tisztességes újságírástól” idegen alapon folytatják megbélyegzendő üzleteiket.”

Részünkről kijelentjük, hogy a könyvmatos lapokat egyáltalán nem vesszük igénybe. Mi a vidéki hírlapírók feladatát a könyvmatosok által előmozdithatónak sem tartjuk.

A vidéki hírlapírók szellemére s irányára nézve a helyi viszonyok a mérvadók s a fővárosban gyártott közlemények ezt a feladatot nem szolgálhatják. A vidéki hírlapnak saját vidéke társadalmi, közgazdasági és kulturális visszonyaira kell alapítani működésének irányát, mert a nagyvilági és az országos eseményekről a politikai napi lapokból sokkal előbb értesül a közönség mint a saját vidéke lapjából.

A vidék köz és társadalmi életének mozzanatait csak a vidéki hírlapírók kísérheti figyelemmel és így a vidék közvéleményének, ténykedésének is csak ez lehet hű kifejezője.

Csak nagy általánosságban szólunk ezuttal a helyes irányban megindult mozgalomhoz s csatlakozásunk részletes indokait más alkalommal fejtjük ki.

Előfizetési felhívás. Lapunk jelen száma első ezen új évfolyamában. Működésünket ismerik olvasóink. Az eddig követett irányban és módon fo-

gunk küzdeni jövőre is azon célért, melyet lapunk megindításakor programmal magunk elé tűztünk s melyet eddigi pályafutásunk ideje alatt szemelől soha sem tévesztettünk és a melyet tapasztalatunk szerint az olvasóközönség helyeselt. Felkérjük tehát lapunk szíves pártolót, hogy előfizetéseiket megújítani s a hátralékban lévő díjakat kiegyenlíteni szíveskedjenek.

KÜLÖNFÉLÉK.

Boldog, húsvéti ünnepeket kívánunk lapunk előfizetői s pártolóinak.

— **Húsvét első napján** a róm. kath. templomban az ünnepi nagymise alatt a női énekkar fogja énekelni: Weber „Kyrie”-jét, Congene „Gloria”-t és „Credo”-ját, orgona s hegedű kísérettel. Zulegerné urnő éneklí a a betét szöveget. A hegedű szólót Pán János játsza. „Sanctus”-t és „Benediktus”-t Heller s „Agnus Dei”-t Mozart remek műveit, a női énekkar fogja énekelni. Felszólaltunk nem régen az ellen, hogy figurális, zenés-misek az utóbbi időben nem tartattak s most, hogy Kendrey Gyula egyh. főgondnok és Mrász János egyh. gondnok kezükbe vették ezen magasztos ügyet, reméljük, hogy ezután az egyházi műnekek lélekemelő szépsége áhitatra költendi a hívők vallásos érzületét. Ez alkalommal megemlíjük, hogy a női énekkar virágvasárnapján, s a nagyhéten szerdán, csütörtökön és pénteken lélekemelő egyházi énekeket dícséretes összhanggal énekel.

Az ev. ref. templomban a szokott időben húsvét első napján Kósa Mihály lelkész, másodnapján Priváry Géza s. lelkész tartja az egyházi szónoklatot. Mult számunkban téves értesítés alapján közöltük, hogy: nagy-pénteken Urvaszóra osztással tartatik az isteni tisztelet.

Az ág. hitv. ev. templomban húsvét első napján d. e. 11 órákor magyar isteni tisztelet tartatik, mely alkalommal Dr. Sáringer J. tartja az egyházi beszédet.

Kinevezés Királyi felseje Nagy Lajos dévai kir. ügyész: Vajda-Hunyadra járásbíróvá nevezte ki.

Kinevezés. Az igazságügy-miniszter Dr. Grand-pierre Károly dévai kir. tszéki aljegyzőt a dévai kir. törvényszékhez jegyzővé nevezte ki.

Hymen. Jakóbi, Gyula petrosényi ifju iparos f. hó 16-án d. u. 5 órákor esküszik örököséget Kotzándér Szeréna kisasszonynak a petrosényi izr. templomban.

Április 11-én délután 4 órákor a helybeli gym-násium az 1848. törvények szentesítésének évfordulóján ünnepélyt rendez, melyre az érdeklődő nagyrémségi köszönség meghívatik. Az ünnepély műsora a következő: 1. Szózat éneklí a gymn. ifjuság. 2. „Honszeretet” Vö-

rösmartytól, szavalja Schwartz Mórész IV. o. tanuló. 3. Alkalmi beszéd, tartja: Priváry Géza ig. tanár. 4. „Könyörgés” Erdélyi Jánostól, szavalja: Kreffy Jenő III. o. tanuló. 5. Hazafias dal éneklí a gymn. ifjuság. 6. „E-rős hit” Ábrányi Emiltől, szavalja: Rotter János I. o. tanuló. 7. Hymnus éneklí a gymn. ifjuság. Az ünnepély a gymn. I. osztályában tartatik.

— **Előléptetés.** A közokt. ügyi miniszter Mailand Oszkár dévai állami főreáliskolai tanát a VIII-ik fizetési osztály 3-ik fokozatába lépett-e elő.

— **A szabadságtörvények szentesítésének évfordulója** alkalmából a helybeli állami népiskola hazafias ünnepélyt tart, melynek programja a következő. A dél-előtt 9 órákor a romai kath. és az evangélikus református templomban tartandó istentisztelet után a növendékek az állami népiskola I. osztálya feldíszított termébe vonulnak. Szózat Növendékek alkalmi szavalatai. Az ünnep méltatása, tartja Fekete József állami tanító alkalmi ének, utána hazafias költemények szavalása, zárobeszéd, tartja Vigh Nándor igazgatótanító, végül a Hymnus képezik a műsori.

— **A vulkán segédjegyzői állásra** hirdetett pályázat határideje f. hó 6-án lejárt s értesítésünk szerint egyetlen pályázó. Gólya Kálmán kernyesdi segédjegyző adta be felszerelt kérvényét. A választás f. hó 10-én délelőtt 9 órákor lesz Vulkánban, mely iránt nagy az érdeklődés. Ha a lapunk zártakor még le nem járt pályázati határidőn belül még nem érkezik be pályázati kérvény, az esetben az egyedüli pályázó megválasztása biztosra vehető.

— **Fillérestély.** Húsvét másod napján — miként már említettük — fillérestély lesz a Wagner szállodában, melynek programja a következő:

1. „A rab asszony” Kiss Józseftől, szavalja: Szeidelhofer Klarika k. a.

2. „Trio” Dopplertől. Játsszák: Pán János, Santner János, és Tonhási Jakab, urak, Zongorán kíséri Pelger Pirooska k. a.

3. „A villám” Előadja Dr. Sáringer János úr.

4. „A király esküvője” Petőfi Sándortól, szavalja: Grosz Náci ur.

5. Duó, előadja Pán és Santner, urak, Zongorán kíséri: Pelger Pirooska k. a.

6. „Szerenád” monológ, Makay Emiltől, Előadja. Fekete Aranka k. a.

7. „Kosuth nótá” Éneklí a női dalkar. Zongorán kíséri Pelger Pirooska k. a.

Azon osztatlan érdeklődés, mely a fillérestélyek iránt eddig mutatkozott Petrozsény és vidéke intelligens közönsége körében, bizonyára ezuttal is nyilvánulni fog. Az érdekes program bizonyára nem téveszti el vonzó hatását annál is inkább, mert a műsor érdekes záradéka a kiváló-kiviradig tartó tánc ezuttal sem marad el.

Húsvéti öntözés.

Ezernyolczszázhatvanhatsz év előtt a Golgotha hegy környékén s a város utcáin, verőfényes tavaszi reggelen összegyülekeztek a zsidók s mindenütt arról beszéltek, hogy a harmadnap előtt keresztre feszített, meghalt és sziklásba temetett Jézus feltámadt.

A halálra gyötört Ember megjövendölte volt, hogy halottaiból fel fog támadni.

Ponezius Pilátus római helytartó katonáival őriztette a sirt, hogy a kihült tetemet Jézus tanítványai s tanainak követői el ne vihessék s ezzel teljesezésbe menni látszassék a jövendölés.

Még nem derengett a hajnal. A római katonák álmosan lándzsáikra támaszkodva ásitoztak. Nem volt semmi dolga s a tétlenül átvirrasztott éj nagyon unalmas volt.

Vakító világítás áradt ki hirtelen a sirból s a megrémült katonák szemeláttára Jézus dicsfényvel övezett alakja kiemelkedik abból és felszáll az égbé.

A katonák elmondták a csodát az embereknek, elmondták a helytartónak, ki nem ok nélkül félt attól, hogy ezután lesznek még követői az Embernek, kinek Istenségében maga is kénytelen volt hinni bizonyára már akkor, midőn azt mondá: „Mosom kezeimet az Igaznak verétől.”

Erről beszéltek az összecsoportosult asszonyok mindenütt, különösen az üres sirnál összegyülekezve és ájtatos zsoltusznákát énekelve dicsőítették a feltámadott Isten-Embert.

A hatóság féltette uralmát s katonákkal oszlatta

szét a csoportosulásokat és a zsoldos katonák vizet öntöztek a nőkre s így akadályozták meg azok csoportosulását.

Ennek az öntözésnek emlékére van szokásban a húsvéti locsolkodás.

Az ifjak várva várják húsvét másodnapját. A lányok nem haragúsznak meg azért, hogyha ekkor meglocsolják őket. Mások kikérnek maguknak és most, még piros tojást, ibolyacsokrocskát is adnak annak a ki meglocsolja őket.

Az öreg urak mosolyogva nézik, mint hódolnak az ifjak ennek a hagyományos ősi szokásnak, visszagondolnak arra a soha vissza nem térő, feledhetetlen rég mult időre, midőn nekik is oly végtelen boldogságot szerzett a húsvéti locsolkodás.

Oh! mily öröm visszanezni

Elmult, boldog időkre!

A húsvéti öntözéssel

Kis szívem, mint volt tele.

Alig haragózták össze,

Húsvétkor a hiveket,

Apró kacsórn szorítgata,

Rózsa vizes üveget!

Sorba jártam öntözgetni,

Az ismerős lányokat.

Garmadába hordtam össze,

Szép piros tojásokat.

Gyermekekből nagyapó lettem!

Vállamat sok év nyomja.

Helyettem most az öntözést;

Végzi számos unoka.

Húsvétkor vidám érzéssel:

Szívem mostan is teli.

Húsvét! kiált az apró had:

Nagyapó, jer öntözni!

Mint álom kép, úgy tűnik fel,

Ifjuságom köröttem.

Ősz matronák, a kis lányok:

A kiket én öntöttem.

Nem bánom én

Nem bánom én, az ég haragja

Akár mi bajt küld én reám,

Elviselem könnyű szívvél,

Csupán te légy mindig vidám.

Nem bánom én ha száz csapástól

Roskad a szívem, meghasad,

Csak téged leány, édes leány,

Mindig nyugodtnak lássalak.

Az üdvösségem adom érted,

És örömet elkárhozom,

Csak derűt lássak a szemedben,

Boldogságot az arczodon.

Dévai.

— **Nagy nevetőestély.** Sauerteig József bűvész-komikus, mimikus és szalon humorisztikus társulata pár nap óta a Wagner szálloda nagytermében mulattatja a közönséget. Az előadás szolid s igen érdekes, megérdemli a szórakozni vágyó közönség látogatását. Különösen érdekesek az igazgató bűvészeti mutatóványai, melyeket magyarázatokkal kísér. Husvét vasárnapján lesz az utolsó előadás. Minden előadásra új és változatos a program.

— **Országgyűlési képviselőválasztók névjegyzéke.** a vármegye központi választmány által kinevezett küldöttség által m. hó 29-én íratott össze, illetőleg a jövő évre érvényes névjegyzéket külgazította. A küldöttség elnöke: Kósa Mihály, tagjai: Buda Lajos és Boesáth Mihály, törvényhatósági b. tagok voltak. A betűrendben összeállítandó névjegyzék reklamációira legközelebb közszemlére ki fog tétetni.

— **Kaluserbál** lesz f. hó 14-én, a román husvét első napján a Wagner szálloda nagytermében. A tiszta jövedelem a petrosényi gör. keleti egyház harangalapjára fordítatik. Kézdete esti fél 8 órakor. Belépő-díj: személyjegy 1 kor., családjegy 1 kor. 60 fillér. Fölülfizetések köszönettel fogadtatnak s hirlapilag nyugtáztatnak. Ajánljuk az érdeklődők figyelmébe.

Az aninoszai bányász ifjuság 1901. évi április hó 8-án husvét másodnapján a Tischler-féle vendéglő helyiségében táncvigalmat rendez.

— **Késelés.** Mult vasárnap ismét véres verekedés volt több helyen, a midőn a Skovrán vállalkozó két munkása Govronya Juon és Turnya János összeszólalkoztak, majd verekedtek s Govronya egy éles késsel Turnyát mellbe szúrta s a kés ennek tüdejébe hatolt. A csendőrség telefoni jelentése folytán a dévai kir. ügyészség távbeszélő útján elrendelte az életveszélyesen sérült munkás azonnali kihallgatását, kinek vallomását Dombora László jegyző azonnali jegyzőkönyvébe foglalta s a kir. ügyészséghez beküldte a letartóztatott tettesel együtt. Turnya a dévai közkorházba beszállított, de életben maradásához kevés a remény.

— **Petrosényi csendélet.** A Wagner-szálloda előtt a közkutatnál találkozik virágvasárnapján a templomból jövet két menyecske. Nővérek s bányásznék, hasonlítanak is egymáshoz. A közkut környéke, — mint rendesen —, sáros volt most is, a víz pedig kivételesen folyt a medenczécskébe s ebből kiömölve növelte az utca sárát. Ez a hely volt a küzdőtér, hol az idősebb nővér minden hadüzenet nélkül torkon ragadta hugát s a szentelt barkával szemeközé suhintott, megbozsolandó, hogy az urát elszerezte. Ez is védte magát alaposan s a vége az lett, hogy az összeesődült bámulók mulattatására, letépték egymás konytyát, ünneplő ruhában henteregtek a sárban s egymás arcára rányomták a testvéri szeretet vérral pecsételt bizonyítékát. A körülállók kordont vontak és senkit sem engedtek oda, hogy az épületes ingyen mulatságot megzavarja. Rendőr, persze nem volt s ha volna is, kár lenne az utca vasárnapi szórakozását fészélyezni. A veszekedő két nővér természetesen a helyzethez mért épületes czímzésekkel tisztelte meg egymást az utcai rendtartás nagyobb dicsőségére és a járókelők erkölcsi épülésére.

— **Brutalitás.** Egy jól táplált tehenet vezetett ma Denyile Nyikulae petrillai lakos a petrosényi állami állatorvoshoz. Borzadály volt nézni a szegény állatot, melynek oldalán mély vágásokból patakzott a vér. A tehén tulajdonosa előadta, hogy nyegleségből, elvadult kedvteléből Ulecz Dumitru petrillai lakos éles fejszével vagdalta össze a jószágot, mely aztán egy napi kínlás után el is pusztult. Denyile feljelentette a vad indulatu Ulecz Dumitru állatkínzásért s kártérítésért beperelte. Nagyon elfajultak az erkölcsök ott, hol a vérengzési hajlam ennyire súlyed.

— **Földrengés** volt f. hó 2-án Európa délvídekén Konstantinápolyban d. e. 11 órakor érezték s onnan Drinápolyon át Déva, Arad, Szeged, Szabadka, Ujvidék, Zimony és Belgrádvídekének húzódt. Petrosényben és vidékén a földrengés nem volt észlelhető. Déván este felé 5 óra 50 perczkor volt a földrengés észlelhető, mely csak néhány másodperczig tartott. Aradon pont 6 órakor erős földrengést érezték, mely több másodperczig tartott. Az ablaküvegek zörögtek, a fali órák megálltak, a butorok helyükről megmozdultak s az emberek az utcára menekültek. Hasonló jelenséget tapasztaltak Szegeden sőt Szeged mellett Szőregen egy ház is összeomlott. Temesvárott több gyár kéménye összeomlott s egy csatorna 10 méter hosszúságban beomlott. Nagybeeskereken s vidékén alig van ház mely még nem sérült s kéménye be nem dőlt volna.

— **Az osztrák-magyar monarchia** tényleges szolgálatban lévő katonaságának létszáma a legutóbbi kimutatás szerint 645 ezer ember, kik között van nemzetiségre nézve: 227 ezer német, 174 ezer cseh (szerb tót) 120 ezer magyar, 76 ezer lengyel, 48 ezer román.

— **Érthető megjelölés.** A petrosényi postahivatalba beallított egy felvidéki munkás és levelező lapot kért. Milyent kíván, kérde a postatiszt? „Kérek mész oda, jössz vissza kártyát.” És az illető megkapta 8 fillérért a válaszlappal ellátott levelező lapot.

— **A halál oka.** Egy 95 éves ember elhalt a napokban s a képesített nem orvos halottkém a halál okaként azt jegyezte be az ily című rovatba: „Halálát feleszületett gyengeség okozta.”

— **A pápa vagyona.** Az Itálie nevű olasz lap érdekes kimutatást közöl XIII. Leo pápa vagyonáról. E szerint a pápa tulajdona a Vatikán, az ahhoz tartozó épületek, gyűjtemények, kertek, telkek, házak stb. A szent atya telkekben és házakban csak legutóbb is 10 millio értékűt örökölt. Egész vagyonát 2 milliárdra és 120 millio lirára becsülik. Ennek az óriási összegnek esztendői kamata 120 millio líra, ami egy hónapra 10 milliót, egy hétre 2 milliót, egy napra 411 ezer lírát, egy órára 17 ezer lírát, egy perczre 285 lírát és körülbelül másodperczenkint 5 líra kamat jövedelmet jelent. (Egy líra 1 kor. 20 fill.) Ehhez járul még a bevételek egész sora. A pápának péterfillerekben, a zárdák, kolostorok, rendek járulékaiban is óriási jövedelmei vannak. A Szent Péter temploma és a Vatikán gyűjteményei megbecsülhetetlen értéket képviselnek. Bizonyos például az, hogy ha a rafael-féle gobelint eladnák, annak árából Olaszország összes adósságait ki tudnák fizetni. Az ingó vagyon, az értékpapírok ipari részvények értéke szintén nem becsülhető meg, de bizonyos, hogy óriási értéket képviselnek.

— **Kétértelmű tanács.** Egy önálló fiatalember örömmel játszadozott barátja virgoncz gyermekeivel. A házi asszony azon észrevételt tette: — „Ugy látom, ön nagyon szereti a kis gyermekeket.” „Szeretem, de csak a másét.” — „Nősiülj meg” — tanácsolá a házi gazda barát jó indulattal.

— **A megzavart légyott.** Ugy van beosztva a bányászoknál a munkaidő, hogy a bányászok egyik része éjjel, a másik nappal száll le a földmelyébe s aknázza ki a fekete gyémántot. Egyik rész éjjel, a másik nappal pihen. De a mi máleántul! Don-Juanunk szívesen feláldozta a pihenésre szolgáló éjjeli időt s ellátogatott egy másik bányász feleségéhez, a ki szívesen várta. Fülébe jutott ennek híre a megcsalt férjnek, a ki éjjelen volt s mint rendesen elment esti hat órára a bányába, de szabadságokért érta hazamenetelre valami méltánylást érdemlő okból. Esti 9 órakor észrevétlenül besurrant lakásába, hol mindent tárgya nyitva talált s nejét sehol sem látta. Lefeküdt tehát az ágyba, gondolván, hogy neje majd haza jön, talán a szomszédban időz. Halkan nyílik az ajtó, a sötétben tapogatózva közeledik a belépő az ágyhoz s a benne levő nyakát átkarolva csókkal halmozza el. A férj különösnek találta a bajszos csókolódzót s izmos karjaival megragadja, ki ekkor győződött meg, hogy a feleség helyett a férjet csókolgatta. Az éjlovg a kerten keresztül onszont be a házba a menyecske pedig az utcasarkon leste s így történt, hogy nem vette észre mikor a férj és lovagja a lakásba bementek. A két férfi ezután tittelegességen jutatta kifejezésre, hogy a találkozásnak nem igen örvendettek. A menyecske a zajra bement a szobába s ártatlanságát azzal demonstrálta, hogy segített férjének a jól elvert Don Juant kidobni, a ki az ő tudtán kívül betolakodott a lakásba. Hogy a férj ezt elhitte-e, arról nem szól a krónika.

— **Szép, tiszta arcbőr** elérésére szolgál a „Lili-Crème,” mely zsirtalan, nappal használható. Bővebb olvasható a hirdetésben.

Közgazdaság

A magyar kisipar jövője.

Ezen cím alatt jelent meg Edvi Illés Lászlónak, az aradi kereskedelmi és iparkamara titkárnak egy oly tanulságos, mint aktuális műve, mely a hazai kereskedelmi és iparkamarák szakirodalmi pályázatá dícséretet nyert.

Szaktművek és a sajtó szüntelenül foglalkoznak a hazai kisipar nagy horderejű kérdésével. Egyik egy, másik más irányban tárgyalja, mindegyik megpendit

valami meg szíveleendő, valami üdvös eszmét, de olyan tárgyismerettel, alapos tanulmányozásra való helyes irányban alig tünteti fel a kérdést egy is, mint ezen mű, melyben a szerző és bizonyítja, azon téves felfogás ellen foglal állást mindenen előtt, hogy a hazai kisiparnak nincsen jövője, mert elnyomja, megüli a gyáripár. Igen helyesen mutatja ki ezen feltevésnek az ellenkezőjét s bebizonyítja, hogy kisiparunknak nemcsak jövője van, hogy megáll a nagyipar mellett és előtt sőt hogy e kettő kiegészíti egymást.

Egyben oly alaposan mutatja ki, hogy mennyire tévednek maguk a kisiparosok, mikor mostoha sorsukért a nagyipart, a gyáripár mellett az ipartörvényt okolják. A törvénynek lehetnek hiányai, lehetnek oly rendelkezései, melyek a változott viszonyok követelményeinek nem felelnek meg. Ezen azonban a szakkörök véleményének mérlegelésével a kereskedelmi miniszter és a törvényhozás bölcsesége segíti fog.

A kellő képesség hiányával okolja meg legfőképp az iparosok rossz sorsát. Ezt bebizonyítandó végig kíséri az iparost egész pályafutásán attól az időtől kezdve, midőn előképzettség nélkül beáll inasnak. Lapunkban is foglalkoztunk már a tanonczkérdéssel, mely az iparosképzésnek alapja.

Az inas felszabadul minden czerimonia, minden előképzettség nélkül.

Három-négy évi inaskodás után arra ébred, hogy segéd, de nagyon kevés az, a kit más iparos bár esékely fizetés mellett is alkalmazhatna. Igényei azonban meg vannak, sőt nagyok. Innen az összeütközés önmagával és a társadalommal; nem csoda aztán, ha a szocializmus hívei közé áll.

Szervezni kell a kisipart, oktatni az inast és a felszabadult iparossegéket egyaránt.

A kisiparnak meg van a maga jövője, fejleszthető a mai termelési viszonyok között is, de ez a fejlesztés oly akciót kíván; a mely mindennek fölött, vagy legalább a többi irányokkal párhuzamosan és egyenlő súlylyal, ezt a célt tüzi maga elé.

Ezen az alapon s ily értelemben fejtegeti a (szerzőnél Aradon két koronáért kapható) hasznos mű a hazai kisipar jövőjét.

Bár mennyiszor foglalkozunk mi itt az iparkérdéssel, ez mindig aktuális, mert Magyarország általános közgazdasági viszonyaitól eltérőleg ezen vidék főfoglalkozása az iparizés s ezen foglalkozási körben igen sok szanálendő kérdés van, melyekre időközönként visszatérünk.

Szerkesztői üzenetek.

V. J. urnak. Aninosza. Nagyon szépen köszönjük, de mert az alkalomra való tekintettel későn érkezett, továbbá lapunk keretét meghaladó terjedelművel fogva őszinte sajnálatunkra — nem közölhetjük. Más alkalommal készséggel rendelkezésre áll lapunk.

A leánybárlól lapunk jövő számában adjuk az érdekes referátát.

HIRDETÉSEK:

Butorraktár.

Van szerencsénk Petrosény és vidéke n. é. közönségének becses tudomására hozni, hogy

butoráru raktárunkat Petrosény főutczáján Gross Hermann ur házában helyeztük el, hol mindennemű butorárú s lakásberendezési cikkek a legjobb minőségben és az igényeknek megfelelően a legelőnyösebb feltételek mellett dus választékban kaphatók.

Tisztelettel megjegyezzük, hogy butorraktárunk nem képez a főüzletünkkel elkülönített külön üzletet.

Tisztelettel:

Weisz Testvérek.

Szám 1739 -901.

Pályázati hirdetés.

Az üresedésben levő **vulkáni segédjegyzői** állásra ezennel pályázatot hirdetek s felhívom mind- azokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883 évi I. t.-cz. 6 §-ban előirt képességüket igazoló okmányokkal s a kellő bizonylatokkal fel- szerelt folyamodványaikat folyó év **április hó 6-ig** annál is inkább adják be, mert az ez után érkező folyamodványok figyelmen kívül fognak hagyatni.

Javadalmazás a községekől évi 800 korona fizetés, 200 korona lakbér és 60 korona megál- lapított anyakönyvvezetői helyettesi tiszteletdíj.

A választás napját folyó évi április hó 10-én reggeli 9 órára Vulkánba a jegyzői irodára tü- zöm ki.

Petrozsény, 1901. márczius hó 17-én.

Buda Károly
főszolgabíró.

Fogorvosi műterem.

Tiszteletteljesen jelentem, hogy a **Wagner E.** szálloda 3. számú szobájában naponként reggeli 9—12-ig és délután 2—5 óráig a fogtechnika körébe eső munkálatok és teendők végzését fele- lősség mellett elvállalom s ezen szakmákba vágó műtéteket a fogtechnika legjobbnak bizonyult viv- mányai szerint teljesítem.

Petrozsény, 1901. márczius hó.

Kiváló tisztelettel:
Fröhlich V.
fogtechnikus Nagyszebenből.

Portland és román cement, stukatur-nád.

Tűzkár elleni
biztosítási
ügynökség.

Élet- és baleset
biztosítási
ügynökség.

Van szerencsénk a n. é. közön- ségnek b. tudomására adni, hogy Petro- zsénybe a fő-utcán lévő

festék- és vasáru

üzletünkben,

minden, a vas- szakmához tartozó áruczik- kek, *ecsetek*, mindennemű *fegyverek* *dusválasztékban* és *jutányos áron* sze- rezhetők be.

Tisztelettel:

Stern Adolf és Tsa.

Vidéki megrendelések pontosan eszkö- zöltetnek.

Kitűnő
borostyánkő olaj,
máz-festék.

Flobert-fegyver
és
töltvények.

Aszfalt fedél-lemez, melyhez kátrány nem szükséges.

**Termény-, lisztüzlet és
vegyeskereskedés.**

Tiszteletteljesen tudomására hozom Petro- zsény és vidéke nagyrédmű közönségének, hogy a több mint egy évtized óta fenálló, **Steiner Vilmos-féle**

termény- és lisztüzletet

átvettem azt és a **vegyeskereskedést** Petrozsény főutcáján lévő **Steiner Vilmos-féle** házban az eddigi üzlethelyiségben folytatom s főtöre- kém leendő, hogy az itteni viszonyok között általánosan érzett szükséglet kielégítésére szol- gáló ezen terményüzlet jó hírnevét ne csak fen- tartsam, hanem jutányos és jó áruk kiszolgálása- val fokozzam. Közvetlenül a termelőktől szerzem be s így nagyban és kicsinyben jutányosan szol- gálhatom ki buza, rozs, tengeri, árpa, zab és mindennemű **aradi lisztáruimat**.

Ezen felül vegyeskereskedésemet is bátor- kodom a n. é. közönség kegyes pártfogásába a legmélyebb tisztelettel ajánlani.

Szüszer Bernát.

Figyelemztetés! A híres
MAUTHNER-FÉLE MAGVAK
zacskóin
rajt áll a MAUTHNER-név.
A melyen nincs rajt, az

MAUTHNER-ÖDÖN
BUDAPEST.

nem MAUTHNER-től való és ha mintolyant ajánlják, tessék visszautasítani.

**Jobb és megbízhatóbb
gazdasági- és kerti-magvak**

nem léteznek, mint a minőket
27 év óta szállit

MAUTHNER ÖDÖN

cs. és kir. udvari szállító magkereskedése
BUDAPESTEN

Irodák és { **VII. Rottenbiller-utca 33.**
raktárak: { (Köztuti villamos megállóhelye.)

Elárúsító { **VI. Andrassy-ut 23.**
helyiségek: { (A m. kir. operával szemben.)

226 oldalra terjedő képes árjegyzékét kívá- ntra **ingyen és bérmentve** küldi.

7—10

Legelősből beszerzési forrás jó óráknak 3 évi írásbeli jótállással.

Konrád János

óragyár és aranyáruk szállításiháza
BRÜX (Csehország)

ajánlja legszigorubb kezességű 15 év óta legjobb hir- ben álló gyártmányait.

Órák, arany- és ezüstárukban

A czég a cs. és kir. birodalmi sással van kitün- tetve. Birtokosa arany és ezüst kiállítási ér- meknek, valamint ezrekre menő írásbeli el- ismerő leveleknek. Az összes áruk a cs. kir. fémjelző hivataltól vannak fölülvizsgálva és fémjelezve. Megnemfelelő becseselve vagy ki- vánatra a pénz visszaszolgáltatta lesz; en- nélfogva minden koczkázat ki van zárva.

Valódi ezüst remt. óra frt 5.80, duplafedelű frt 7.75, ó nickel remt. óra frt 3.75; ezüst női remt. óra frt 7.75; valódi 14 kar. arany női remt. óra frt 14.—, arany gyűrűk drbja frt 2.25.

Valódi ezüst panczél-lánczok cs. és kir. fémjelzéssel 30 cm, hosszú 15 gr. nehéz súlyú frt 1.20, 20 gr. súlyú frt 1.50, 30 gr. súlyú frt 2.20.

Fizetés fejében bármely országbeli levélbélyegek is elfogadtnak.

A szállitás utánvét vagy az összeg előleges be- küldése ellenében történik.

Gazdagon illusztrált árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik.
34—50.

Szép, tiszta, üde arczbőrt biztosít a

Lili-crème

(kéz és arczenőes) használása.

Higany és ólomvegyületeket, sem egyéb ártalmas alkatrészeket nem tartalmaz. **Nem zsíros, nappal is használható.** Az arczbőr mindennemű kóros állapotát, mint májfolt, bőrhámlás, szeplő, patta- nás, bőratka (mitesser) stb. biztosan megszünteti és gyökeresen gyógyítja.

Egy tegely ára 50 krajczár.

Lili-zsappan ára 35 kr. Lili-hőlgypor (3 szín) 60 krajczár és 1 frt. készíti és szétküldi:

Dr. Hintz Gyógyszertára Kolozsvárt,
I. Mátyás Király tér 27-szám.

Kapható minden gyógyszerárban.
6—10

Üzlet áthelyezés.

Van szerencsém Petrozsény és vidéke n. é. közönségének becses tudomására hozni, hogy

asztalos üzletemet

f. é. ápril 1-én Petrozsényben, a Mátyás-utczában lévő Warhanik-féle saját házamba helyezem át.

Midőn ennek szives tudomásul vételét tiszte- lettel kérem, tisztelettel jelzem, hogy mindennemű **butor- és épület-asztalos munkák** legpontosabb- legjutányosabb s kifogásolhatlan elkészítésére vál- lalkozom.

Tisztelettel:

ÉDER OTTÓ.

Ny. Figuli Antal gyorsajtóján Petrosény.